تغییر فونت پیش‌فرض در Word

خسته‌کننده‌ترین کار برای کسانی که با مایکروسافت ورد کار می‌کنند، تعیین فونت پیش‌فرض است. تعداد تکرار این عملیات به تعداد باز کردن سندهای خالی ورد و نوشتن مطلب جدید می‌رسد. برای اینکه از این کار عذاب‌آور رهایی پیدا کنید، با یک روش مفید و سریع فونت پیش‌فرض ورد را عوض می‌کنیم

HTML clipboard

برای تغییر فونت در مایکروسافت ورد۲۰۰۷، روی جعبه کوچکی که در سمت چپ بخش فونت قرار دارد کلیک کنید (یا میانبر Ctrl+D) را بزنید.

در پنجره‌ای که باز می‌شود، فونت مورد نظر خود را انتخاب کنید. بعد از انتخاب فونت، روی دکمه Set as Default در پایین پنجره، سمت چپ کلیک کنید.

از شما پرسیده می‌شود که مایلید این تنظیمات پیش‌فرض باشد یا خیر. در ورد۲۰۱۰، از شما می‌پرسد تنظیمات در این سند پیش‌فرض باشد یا در همه سندها؟ حالا هر موقع که ورد خود را باز کنید، تنظیمات فونت

سند شما مطابق با نیاز شماست. بی‌شک می‌توانید با تکرار این قدم‌ها، دوباره فونت پیش‌فرض خود را تغییر دهید.
راه دیگری که برای تغییر فونت پیش‌فرض وجود دارد، تغییر فایل الگو است. این فایل همان فایلی است که ورد برای ایجاد سندهای جدید ایجاد می‌کند. برای ویرایش فایل Normal.dotm خود (الگوی پیش‌فرض)، روی نوار آدرس اکسپلورر ویندوز کلیک کرده و عبارت زیر را بنویسید:

appdata%MicrosoftTemplates%
فولدر الگوهای آفیس شما باز خواهد شد. کافی است روی فایل Normal.dotm کلیک راست کنید و آن را ویرایش کنید.
در پنجره‌ای که باز شد، دوباره فونت مورد علاقه خود را انتخاب کرده و سپس آن را ذخیره کنید. اگر بخواهید تنظیمات پیش‌فرض ورد را برگردانید، تنها کافی است فایل Normal.dotm را حذف کنید. خود ورد اولین بار پس از اجرا شدن این فایل را ایجاد می‌کند.

خاموشی سریع ویندوز ۱۰

یکی از تغییرات اعمال شده در ویندوز ۱۰، پشتیبانی نکردن از قابلیت غیرفعال کردن به‌روزرسانی ویندوز است. با این تغییر، تقریبا تمام کاربرانی که از نسخه ۱۰ ویندوز استفاده می‌کنند و رایانه‌شان به ارتباط اینترنتی مجهز است، در بازه‌های زمانی مختلف فایل‌های به‌روزرسانی را از مایکروسافت دریافت کرده و ویندوزی به‌روز را در اختیار دارند.

این به‌روز بودن خوب است، اما در شرایط خاصی ممکن است برای شما

دردسرساز شود. به‌عنوان مثال فرض کنید با لپ‌تاپ خود مشغول انجام کارهای مختلفی هستید و پس از اتمام کارتان قصد دارید بسرعت لپ‌تاپ را خاموش کرده و محل کارتان را ترک کنید. ضمن آن‌که می‌خواهید لپ‌تاپتان را نیز با خود همراه داشته باشید. در این شرایط چنانچه فایل‌های به‌روزرسانی ویندوز دانلود شده باشند، پیش از خاموش شدن رایانه با پیغام نصب فایل‌های به‌روزرسان مواجه خواهید شد و همان‌طور که می‌دانید تا اتمام نصب این فایل‌ها نباید رایانه را خاموش کنید و دقیقا در همین زمان است که دردسر شروع می‌شود، چراکه در مواردی این به‌روزرسانی‌ها بیش از ۱۵ دقیقه یا حتی ۳۰ دقیقه از وقت شما را می‌گیرند.

دوست دارید در شرایطی که قصد دارید رایانه را سریع خاموش کنید از این مشکل رهایی یابید و به‌روزرسانی را به خاموشی بعدی موکول کنید؟ برای انجام این کار کافی است از ترفندهای زیر کمک بگیرید:

روش اول:

در بخشی خالی از دسکتاپ یک بار کلیک کنید و پس از آن کلیدهای Alt+F4 را فشار دهید تا پنجره کلاسیک خاموش کردن رایانه نمایش داده شود. سپس از میان گزینه‌های موجود گزینه Shut down را انتخاب کرده و روی ok کلیک کنید.

روش دوم

کلیدهای Win+L را فشار دهید تا به صفحه قفل ویندوز وارد شوید. در ادامه از این صفحه روی آیکون پاور کلیک کرده و از منوی به‌نمایش درآمده گزینه Shut down را انتخاب کنید.

روش سوم

به منوی استارت بروید و ضمن تایپ عبارت Cmd و اجرای Command Prompt، فرمان زیر را وارد کرده و کلید اینتر را فشار دهید:

فعال کردن طراحی متریال در مرورگر کروم

اگر گوگل کروم، مرورگر پیش‌فرض شما در سیستم عامل ویندوز است، هم‌اکنون می‌توانید تغییرات بزرگی را در ظاهر آن ایجاد کنید. شرکت گوگل در اقدامی جالب، امکان تغییر تم مرورگر به طراحی متریال را در برخی از دستگاه‌ها برای کاربران فراهم کرده است. اگر بعد از تغییر تم قصد بازگشت به حالت قبلی را داشته باشید، به راحتی می‌توانید از طریق همان تنظیمات مخفی فعال کردن طراحی متریال این کار را انجام دهید.

در ادامه‌ی مقاله شیوه‌ی فعال کردن طراحی متریال را شرح خواهیم داد اما قبل از آن قصد داریم تا توضیح مختصری درباره‌ی تغییرات اعمال شده بیان کنیم. تصویری که در زیر مشاهده می‌کنید، مربوط به طراحی قبلی (non-material) است. همان‌طور که می‌بینید، زبانه‌ها کوتاه‌تر و گوشه‌ی آن‌ها گرد شده است. به علاوه، عناصر ناوبری ضخیم‌تر و پوشه‌های بوکمارک رنگی هستند.

در طراحی متریال، بارزترین تغییر مربوط به زبانه‌ها (tab) است که نسبت به حالت قبلی بزرگ‌تر بوده و گوشه‌ی آن‌ها تیزتر شده است. همچنین، عناصر ناوبری بسیار نازک‌تر از قبل شده و پوشه‌ی بوکمارک

(bookmark) تخت و خاکستری رنگ شده است.

تم دارای طراحی متریال در بیش‌تر رایانه‌های مک به طور پیش‌فرض فعال شده است اما در سیستم عامل ویندوز این طراحی به صورت یک راز سر به مهر باقی مانده است! با معرفی این ترفند مخفی، کاربران می‌توانند بین طراحی متریال و طراحی قدیمی مرورگر جابه‌جا شوند (Switch). برای انتخاب تم مرورگر خود، آدرس زیر را در نوار آدرس مرورگر کروم تایپ کرده و کلید اینتر را از صفحه کلید بفشارید. پس از این کار به طور مستقیم به تنظیمات مربوطه دسترسی خواهید داشت.

در این بخش، دو گزینه در اختیار کاربران قرار دارد. اولین گزینه، ظاهر بخش بالایی مرورگر کروم را همان‌طور که در تصویر بالا مشاهده می‌کنید به طراحی متریال تغییر می‌دهد. کاربران می‌توانند یکی از گزینه‌های پیش‌فرض (default)، غیر متریال (Non-material)، متریال (material) و متریال ترکیبی (material hybrid) را انتخاب کنند.

گزینه‌ی دوم هم امکان تغییر تم سایر بخش‌های مرورگر مانند حباب‌های حاوی پیام، کادرهای محاوره‌ای و غیره را برای کاربران فراهم می‌کند. با فعال شدن گزینه‌ی دوم تغییر چندانی حاصل نمی‌شود که می‌تواند به دلیل عدم تکمیل شدن تم کروم به وسیله‌ی گوگل باشد. در هر صورت، هنگامی که هر یک از تنظیمات یاد شده را تغییر دهید، برای اعمال شدن آن‌ها باید مرورگر را از نو راه‌اندازی کنید. برای

این کار می‌توانید بر روی RELAUNCH NOW کلیک کنید.

هر زمان که بخواهید می‌توانید با مراجعه به آدرس یاد شده، یکی از تم‌ها را انتخاب کنید. پس از فعال کردن تم مورد نظر، تا زمانی که خودتان اقدام به تغییر آن نکنید، در همان حالت باقی خواهد ماند.

مسدود سازی تمامی تصاویر در فایرفاکس

با نصب افزونه ی image-block در فایرفاکس می توانید به راحتی با زدن یک دکمه که در نوار ابزار فایرفاکس ظاهر می شود تمامی تصاویر را فعال یا غیرفعال کنید و در مصرف حجم اینترنت خود صرفه جویی کنید.

کافی است به آدرس زیر بروید و افزونه ی image-block را در فایرفاکس نصب کنید:

/https://addons.mozilla.org/en-us/firefox/addon/image-block

نصب ویندوز از داخل محیط ویندوز

نصب ویندوز ازداخل محیط ویندوز:

۱ ـ از منوی start روی قسمت run کلیک می‌کنیم ۲ ـ روی قسمت browse کلیک می‌کنیم

۳ ـ انتخاب درایو CDROM4 ـ انتخاب دایرکتوری ویندوز ۵ ـ خواندن فایل serial و یادداشت سریال نامبر ۶ـ پس از یادداشت سریال نامبر مجدداً مراحل ۴ ـ ۱ را تکرار کرده و پس از آن در مرحله بعد setup را انتخاب می‌کنیم و ادامه می‌دهیم .

start ـ run ـ browse ـ درایو CD ـ دایرکتوری ویندوز ـــ فایل serial ـ یادداشت سریال نامبر

start ـ run ـ browse ـ درایو CD ـ دایرکتوری ویندوز ـــ فایل setup – continue

version : در نصب برنامه‌ها مهم است و به معنای نسخه یک برنامه است.

ورژن ۳ کلاً با ورژن ۲ تفاوت دارد.

سیستم عامل مطرح موجود:

سیستم عامل داس ـ نسخه‌های تا ۶٫۲۲ دارد و نسخه ۶٫۲۲ آخرین نسخه آن است.

ویندوز بعنوان یک سیستم عامل از سال ۱۹۹۵ به بازار آمد(نسخه ویندوز ۹۵)

سال ۹۸ ـ نسخه ویندوز ۹۸ آمد .

سال ۹۹ ـ نسخه ویندوز SE98 آمد.

سال ۲۰۰۰ ـ نسخه ویندوز ۲۰۰۰ آمد

توجه: نسخه‌های ویندوز ۹۸ سیستم فایلی آنها fat32 هستند ولی نسخه ۲۰۰۰ بر اساس NTFS است

ـ ویندوزNT ویندوز مناسبی برای کارهای تجارت است .

آخر سال ۲۰۰۰ ـ ویندوز با نسخه ME (ملنیوم ـ ویندوز هزاره) بیرون آمد

ـ آخر سال ۲۰۰۱ ویندوز با نسخه XP بیرون آمد

ـ دسته بندی انواع ویندوز:

نسخه‌های ۹۵ ، ۹۸ ، ۹۸SE و ME از یک خانواده‌اند یعنی سیستم فایلی آنها FAT32 است و آنها را ویندوز بر پایه ویندوز ۹۵ می‌گویند.

نسخه‌های 2000(NT5) ، NT4 و XP از یک خانواده‌اند و بر پایه سیستم NTFS هستند.

توجه: وقتی می‌گوییم ویندوز NT یعنی سه ویندوز مذکور.

ـ مزیتهای ویندوز NT نسبت به ویندوزهای بر پایه ویندوز ۹۵:

۱ ـ NT قابلیت Boot دوگانه دارد: یعنی سیستم عامل قبلی ما را دست نخورده می‌گذارد و خودش نیز بالا می‌آید. (ویندوز NT برای کار با شبکه مناسب است و برای کار با اینترنت خیلی بهتر است.)

۲ ـ ایمنی ویندوز NT خیلی بیشتر است و از دسترسی افراد غیر مجاز جلوگیری می‌کند.

۳ ـ برای نصب برنامه‌ها در ویندوز NT یا ۲۰۰۰ باید فرد Adminstor یا همان superviser باشد.

توجه:

در محیط سیستم عامل داس یک ویندوز متکی به داس وجود داشت که آخرین نسخه آن win3.11 بود که البته بعنوان یک سیستم عامل مطرح نبود.

معایب ویندوزهای NT:

۱ـ برای کارخانگی مناسب نیست.

۲ـ خیلی از نرم افزارهای موجود روی NT کار نمی‌کنند

۳ ـ بسیاری از سخت افزارها و کارتهای گرافیک و صوتی قدیمی قبل از سال ۲۰۰۰ (مخصوصاً ویندوز XP) آن را نمی‌شناسد و در صورت استفاده باید درایور آنها تهیه گردد.

۴ ـ ویندوز XP فضای هارد زیادی می‌خواهد (۱ گیگا جای خالی)

در واقع Ram نباید کمتر از ۱۲۸ مگا باشد و CPU حداقل باید پنتیوم II باشد تا بشود آنرا نصب کرد.

توجه:

۱ـ win98 را می‌توان روی win95 نصب کرد (اصولاً version های بالاتر بر روی version های پائین تر قابل نصب‌اند.)

۲ـ ویندوز ۲۰۰۰ را نمی‌توان از محیط داس بصورت مستقیم نصب کرد ولی آنرا روی ویندوز ۹۸ می‌شود نصب کرد. در این صورت می‌توان دو ویندوز را داشته باشیم که هنگام بالا آمدن، سیستم از ما می‌پرسد که با کدام ویندوز بالا بیاید.

ـ اگر در prompt داس هستیم برای دیدن version ویندوز عبارت زیر را تایپ می‌کنیم:

c:wiondows>ver◄┘

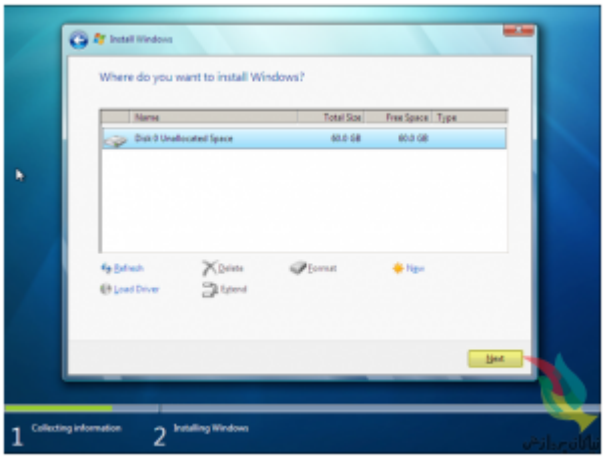

ـ فایل و فولدرهای ویندوز:

۱ ـ چگونگی دیدن پسوند فایلها و دیدن فایلهای مخفی (صفت یا همان attribut) فایلها:

My Computer View Folder Option View

ـ پوشهDesktop : برنامه‌های مورد نیاز روزانه را روی میز کار جهت دسترسی سریع به آنها قرار می‌دهیم و فایلهای در این پوشه قرار می‌گیرد.

پوشه‌های موجود در پوشه اصلی ویندوز:

ـ پوشه Favorites : وقتی روی اینترنت می‌رویم وسپس آدرس مورد نظرمان را روی سیستم کپی می‌کنیم آن آدرس در پوشه favorites ذخیره می‌شود.

ـ پوشه Font : قلمهای موجود در سیستم در آن قرار دارد. (توجه باید داشت که قلمهای مخفی یا قرمز مهم هستند.)

ـ پوشه Help : راهنمای برنامه هاست.

ـ پوشه History : سابقه سایت‌هائی که ما روی اینترنت می‌رویم را در آن نگهداری می‌شود.

ـ پوشه Inf: فایلهای راه انداز سخت افزارها و برنامه های کارت گرافیک را شامل می‌شود.

ـ پوشه Media : فایلهای صوتی در آن قرار می‌گیرد. (صداهایی که ویندوز از خودش خارج می‌کند.)

ـ پوشه Pif : فرامین تحت داس را که اجرا می‌کنیم در اینجا نگهداری می‌کند.

پوشه Sendto : فایلهایی که در منوی send to ظاهر می‌شود را کپی می‌کنیم:

کلیک راست بر روی دسک تاپ send to floppy

پوشه start menu : شکلک‌های منوی start و peogram در اینجاست.

پوشه sysbackup : وقتی برنامه‌ای نصب می‌کنیم فایلهای جابجا شده می‌آیند و در اینجا قرار می‌گیرند. (هنگامیکه حجم آن زیاد شود می‌توانیم این فایلها را حذف می‌کنیم).

توجه: ویندوز در sysbckup همیشه پنج پوشه rb000.cab ، rb001.cab rb005.cab … را نگهداری می‌کند که نباید حذف شوند.

پوشه System : از این قسمت نباید هیچی حذف شود (مهم است) و شامل فایلهای با پسوند dll که ویندوز متکی بر اینها است و فایلهای با پسوند sys که مربوط به فایلهای سیستم هستند.

ـ شکلهایی که ویندوز ظاهر می‌کند بعضی از آنها در فایلهای dll هستند مثل: moreiscons.dll –shell 32.dll

پوشه system32 : مهم‌اند و حذف نشوند. ، معمولاً راه اندازها و سیستم ها هستند که پسوند آنها sys است.

پوشه temp : فایلهایی که برنامه ها با اجرای خودشان در اینجا می‌گذارند. فایلهایی که فشرده‌اند در اینجا باز می‌شوند و از اینجا برنامه نصب می‌شود. مثل: office و winamp (همیشه فایلهای آن را می‌توانید حذف کنید) بخصوص قبل از نصب برنامه‌ها.

پوشه temporary internt file : فایلهایی که روی اینترنت می‌بینیم همه آنها اینجا هستند. تمام فایلهای اینترنت ابتدا اینجا save می‌شوند و بعد ما می‌بینیم و تعیین می‌کنیم که چه مقدار از ظرفیت هارد مربوط به این فایل باشد

مسیر پاک کردن محتویات این فولدر:

Internet explorer internet option Genera temporary internet files

ـ Program file: برنامه هائی که بعداً نصب می‌کنیم به اینجا می‌روند.

پوشه‌های موجود در program files :

۱ـ Accessorios

۲ـ Hyperterminal : برنامه‌ای برای ارتباط دادن دو کامپیوتر یا ارتباط با شبکه BBS

۳ـ Chat : برنامه‌های chat کردن روی اینترنت.

۴ـ Common file : فایلهای مشترک برنامه‌ها.

۵ـ Directx

توجه : internet explorer و direct X همراه با ویندوز نصب می‌شوند که ما نمی‌توانیم آنها را حذف کنیم ولی میتوانیم بعداً vervsion بالاتر را روی آن نصب کنیم:

ـ ویندوز ۹۸ ← internet explorer 4 را نصب می‌کند.

ـ با ویندوز internet explorer 5 ، ۹۸se نصب می‌شود.

ـ ویندوز ME ، همراه با internet explorer 5.5 است.

ـ در ویندوز internet explorer 6، XP نصب می‌شود.

Micorsoft pluse را می‌توان هنگام نصب ویندوز در گزینه‌های مربوط به روش costum انتخاب نکرد.

ورژن‌های direct X:

ویندوز ۹۸ ← ورژن ۵

ویندوز ۹۸se ← ورژن ۱/۶

ویندوز ME ← ورژن۰/۷

ـ و اما آخرین نسخه موجود فعلاً DirectX 8.1 است که بعداً می‌شود آنرا جداگانه نصب کرد.

ـ برنامه ها و بازیها متکی بر directX هستند.

ـ windows media player: با ویندوز همراه است و با آن نصب می‌شود:

فعلاً نسخه ۹٫۰ آخرین نسخه موجود است که بعداً روی سیستم نصب می‌کنیم و نسخه ۸ آن همراه ویندوز XP است.

ـ فایلهای *.SCR فایلهایی برای screensaver هستند.

internet explorer تعدادی از فایلهایش در ویندوز و تعدادی در program files قرار دارد.

ـ پوشه cookies (کلوچه) : در اینترنت وقتی وارد بعضی از سایت‌ها می‌شویم یکسری اطلاعات را در این پوشه قرار می‌دهند که هم خوب است و هم بد:

ـ می‌توانیم بگوئیم سیستم کوکی را نپذیرد یا همه کوکی ها را بپذیرد.

ـ کوکی سابقه ورود به یک جا را نشان می‌دهد.

ـ نسخه IE 5.5 وپائین‌تر از آن راهی برای پاک کردن کوکی ندارد و خودمان باید بصورت دستی آنرا پاک کنیم.

ـ internet explorer 6 – منوی delete cookies دارد.

ـ ویندوز xp نیز فایل delete cookies را دارد.

کوکی سابقه سایتهایی که ما رفته‌ایم برای ما نگه می‌دارند تا برای مراجعه مجدد دوباره کاری نکنیم.

ـ بعضی سایت‌های اینترنت متکی به کوکی‌اند و اگر کوکی را قبول نکنیم نمی‌شود وارد آن شد.

ـ فولدر commond : دارای دستورات است.

ـ فولدر cursore : شکلهای مختلف ماوس را درخود نگه می‌دارد. پسوند فایلهای موجود *.ani یا *.cur است. *.ani شکلهای ماوس متحرک و *.car شکلهای ماوس ثابت است.

توجه:

ـ برای برگشتن از عملی مثلاً فایلی که اشتباهی حذف شده است به شکل زیر عمل می‌کنیم:

کلیک راست روی desctop و انتخابundodelete فایل حذف شده باز می‌گردد.

ـ جهت قوی کردن سطل آشغال(Recycl Bin)می‌توان از نرم افزار (Norton Utility (NU استفاده کرد.

برنامه ها و خصوصیات آنها

برنامه‌ها و خصوصیات آنها:

برنامه‌ها دارای version های مختلف (نسخه) هستند و همچنین طریقه نصب هر برنامه با برنامه دیگر ممکن است متفاوت یا یکسان باشد.

هر برنامه تحت یک سیستم عامل نوشته می‌شود (برنامه‌های تحت داس ، برنامه‌های تحت ویندوز)

برنامه‌های تحت داس هنگام اجرا تمام صفحه را می‌گیرند ولی می‌شود این برنامه‌ها را تحت ویندوز اجرا کنیم اما برنامه‌های تحت ویندوز در محیط داس قابل اجرا نیستند.

برنامه‌های قدیمی که برای win3.1 نوشته شده‌اند برنامه‌های ۱۶bit اند و در محیط ویندوزهای جدید نیز اجرا می‌شوند.

برنامه‌های تحت ویندوز ۹۵ و بالاتر ۳۲bit هستند و در محیط ویندوز win3.1 اجرا نمی‌شوند و فقط در محیط win95 به بالا اجرا می‌شوند.

برنامه‌های مخصوص winNT روی ویندوزهای ۲۰۰۰ ، NT4 و XP اجرا می‌شوند.

توجه:

اگر برنامه‌ای به محیط تحت داس واقعی نیاز داشته باشد (مثل برنامه Instant.Artist) این برنامه‌ها را نمی‌توان در محیط ویندوز اجرا کرد، چون گرافیک ویندوز اجازه این کار را نمی‌دهد.

برنامه‌هائی که تحت داس واقعی فعال می‌شوند در محیط میلنیوم اجرا نمی‌شوند چون ویندوز میلنیوم restart به محیط داس ندارد.

آشنایی با registery :

ویندوز چهار فایل دارد که مهم‌اند و برنامه‌ها پس از نصب تنظیماتشان را در این فایلها یادداشت می‌کنند.

این چهار فایل عبارتند از :

۱ – user.dat 4 – system.dat 3 – win.ini 2 – system.ini

ـ برنامه‌های قدیمی که ۱۶bit اند تنها فایل‌های system.ini و win.ini را می‌شناسند.

ـ برنامه‌های جدیدتر که ۳۲bit اند روی هر چهار فایل فوق تغییراتی را انجام می‌دهند.

ـ هنگام اجرای برنامه ها از این چهار فایل استفاده می‌شود.

ـ مجموعه چهار فایل مذکور را بایگانی یا محضر خانه یا Registery می‌گویند.

ـ وقتی که چهار فایل مذکور تغییر می‌کنند سیستم چهار فایل قدیمی را یکی می‌کند و در یک فایل rb***.cab که می‌سازد، جا می‌دهد و آنرا در فولدر sysbackup قرار می‌دهد.

توجه: ابتدا یک فایل rb000.cab ساخته می‌شود و به مرور زمان که تغییرات انجام شده زیاد می شود سیستم کپی‌های دیگری را ایجاد می‌کند (حداکثر تا ۵ فایل : rb005.cab) و سیستم آنها را update می‌کند.

ـ به مرور زمان ویندوز به ترتیب فایلهای قدیمی را حذف می‌کند و فقط ۵ فایل آخر را نگه می‌دارد.

ـ یک نکته: برنامه‌هایی به نام tweak وجود دارد که با نصب آن میتوان در محضرخانه ویندوز تغییراتی را انجام داد: tweakui ، tweakall ، tweakme و tweakdun.

بهتر است جهت اطمینان قبل از دستکاری registery ما از چهار فایل اصلی (user.dat, system.dat, win.ini, system.ini) یک کپی بگیریم و به صورت بایگانی نگهداریم تا در صورت بوجود آمدن اشکالاتی در اثر نصب یک برنامه یا دستکاری ما که در محضرخانه ایجاد می‌شود بتوانیم فایلهای اصلی را برگردانیم.

registry ویندوز با نصب برنامه های مختلف کم کم خیلی بزرگ می‌شود و این باعث کند شدن سرعت ویندوز می‌شود که یا باید ویندوز را پاک کنیم یا با یک سری برنامه ها تا حدودی محضرخانه را تمیز کنیم. اما باید توجه کرد که کار با برنامه‌های تمیز کننده محضر خانه با احتیاط انجام شود.

ـ برنامه‌های اصلاح‌گر محتویات registry:

۱ – regclean

۲ – Nortun wini doctor که در داخل برنامه norton utility است.

ـ روش دیدن محتویات فایلهای system.ini و system.dat :

ok regedit تایپ شود run منوی start

ـ یک روش ایجاد تغییرات در فایلهای system.ini ، sini.ini بعلاوه قسمتهای دیگری از رجیستری:

msconfig ok Start run

این برنامه قسمت run از regirstry را در اختیار می‌گذارد.

طریقه نصب یا کپی برنامه:

۱ ـ نصب با setup.exe

۲ ـ کپی بر روی هارد بدون نصب

۳ ـ برخی برنامه‌ها نه فایل exe دارند و نه کپی می‌شوند مثل tweakui که نمی‌شود آنرا از nc یا از run (در منوی start) نصب کرد مثل Tweakui

ـ طریقه نصب برنامه tweak :

instal.inf ok کلیک راست روی My Computer CD-ROM Disc tweakui

ـ یافتن محل tweak:

ایجاد تغییرات روی رژیستری My Computer control panel → tweakui

ـ توسط برنامه tweak روی Registry ، روی ماوس، روی صفحه کلید می‌توان تغییراتی را انجام داد.

ـ روند بوت شدن ویندوز (BOOT):

به محض اینکه سیستم نوشت starting windows ، کلید F8 را کلیک می‌کنیم که منوی Boot ویندوز (startup windows) نمایش داده می‌شود (وقتیکه ویندوز اشکال دارد به این منو نیاز داریم)

ـ شامل چند قسمت است :

۱ ـ Normal : با انتخاب آن همان مسیر اولیه را انتخاب کرده ایم

۲ ـ logged : ویندوز مانند Normal بالا می آید اما مراحل بالا آمدن را در فایلی بنام Bootlog.txt می‌نویسد و در ریشه درایو C قرار می‌دهد. کاربرد این قسمت برای زمانی است که ویندوز دارای اشکال است و ما می‌خواهیم بدانیم ویندوز در کدام مرحله مشکل دارد لذا به این فایل می رویم و محتویات آنرا می‌بینیم.

۳ ـ Safe mode : هنگام اشکالات متعدد در ویندوز کابرد دارد. ما در اینجا راه انداز CDRom را نداریم و نمی‌شود در اینجا ویندوز را نصب کرد، برنامه‌های تحت داس در این شرایط اجرا نمی‌شوند و اگر ما آنها را اجرا کردیم احتمال آسیب دیدن سیستم وجود دارد و ما در اینجا ۱۶ رنگ داریم.

در کل در safe mode یک سری قسمتها مانند کارت گرافیک، Modem و CD Rom حذف می‌شوند. در واقع هنگامیکه ویندوز مشکل داشته است اما در Safe mode بالا می‌آید احتمالاً قسمتهای مذکور دارای اشکالند و ما می‌توانیم با حذف و نصب مجدد تک تک آنها اشکالات را برطرف کنیم.

۴ ـ step-by-step confirmation : تمام مراحل بالا آمدن را از ما تأئید می‌گیرد.

در این قسمت برای اجرای دستورات داخل autoexec ، config ، و قسمتی از registery که برای بالا آوردن ویندوز به آنها نیاز است، سیستم از ما تأیید اجرای آنها را می‌خواهد.

۵ ـ commond prompt only : فقط به سیستم عامل داس می‌رود. پس از انجام کارهایمان با تایپ win در اعلان داس می‌توانیم به محیط ویندوز برویم.

۶ ـ Safe mode common prompt only : شبیه قسمت پنجم به داس نیز دسترسی داریم.

۷ ـ previous version of ms-dos : بر روی برخی از سیستم‌ها دیده می‌شود. اگر در سیستم با fat16 ، سیستم داس وجود داشته باشد و بعداً ویندوز نصب شده باشد، این قسمت وجود دارد. ولی در fat32 این قسمت دیده نمی‌شود.

خلاصه‌ای از عملکرد کلیدها (جهت ورود به منوی start up ویندوز و بخشهای آن):

ـ F8: آمدن منوی فوق جهت انتخاب یکی از قسمتهای مذکور.

ـ F5 : رفتن مستقیم به safemode .

ـ F5 + Shift : ورود به commond prompt .

ـ Shift + F8 : ورود به step-by-step

نصب ویندوز

نصب ویندوز

] قبل از اینکه وارد مبحث نصب ویندوز شویم تفاوت سیستم عامل Dos و ویندوز را مختصری مرور می‌کنیم:

(سیستم عامل = دستورات و فرامینی که توسط آنها می‌توانیم سخت افزار را تحت کنترل گرفته اطلاعات (داده ها) کامپیوتر را مدیریت کنیم. مثلاً فایل‌ها را می‌توانیم؛ کپی، حذف، ایجاد، تغییر مکان و …داده و از آنها استفاده کنیم.

۱ـ محیط سیستم عامل Dos عموماً صفحه سیاه بوده و فقط یکسری فرامین را تایپ می‌کنیم و بعد سیستم اجرا می‌کند. اما در محیط سیستم عامل ویندوز ضمن اینکه این کار را توسط محیط run می‌توان انجام داد در محیطهایی بصری و کاملاً واضح می‌توان این دستورات را فقط با زدن یک دکمه ماوس بر روی آیکون (نشانگر) اجرایی انجام داد.

۲ ـ محیط سیستم عامل داس یک فضای تقریباً خشک و کسل کننده است و باید از قبل دستورات را کاملاً بدانیم ولی در محیط سیستم عامل ویندوز حتی افراد مبتدی نیز با نگاه کردن به تصاویری که بر روی صفحه نمایش مونیتور می‌باشد می‌توانند به سادگی به فرامین دست رسی داشته باشند.

۳ ـ سیستم عامل داس بر پایه ۱۶ بیت می‌باشد و سیستم عامل ویندوز بر پایه ۳۲ بیت داده‌ها را پردازش می‌کند.

۴ ـ در محیط داس نام فایلها حداکثر ۸ حرف و پسوند ۳ حرف می‌باشد ولی در محیط ویندوز نام فایلها تا ۲۵۶ حرف و پسوند ۴ حرفی نیز داریم.]

نصب ویندوز به۳ صورت است: ۱ ـ نصب تمیز ۲ ـ نصب نیمه تمیز ۳ ـ نصب برای رفع یکسری فایلهای گم شده .

۱ ـ نصب تمیز : فقط در محیط داس می‌توانیم نصب تمیز را انجام دهیم و باید درایو مربوط به نصب که عموماً c: می‌باشد فرمت شده باشد و یا فاقد سیستم عامل ویندوز باشد ویا . . .

اگر در کامپیوتر دایرکتوری windows وprogram Files باشد می‌توانیم آنها را با دستور deltree حذف کنیم.

نکته: در محیط داس اگر دایرکتوری بیش از ۸ حرف باشد ۶ حرف اول آن را نوشته بعد علامت مد ~ و بعد عدد ۱ و یا اگر هم نام دیگری نیز بوده باشد عدد ۲ و همینطور اعداد دیگر را قرار می‌دهد.

مثال:

progra~1

progra~2

که اولی در محیط ویندوز اینگونه بوده استProgram files و دومی که بعد از اولی ایجاد شده است اینگونه بوده است: program data.

برای پیدا کردن فایل خاصی در محیط داس اگر در این دایرکتوریها باشد باید برای دیدن فایل درون آنها دقیقاً دایرکتوری را همانطور که داس نمایش می‌دهد در مقابل دستور dir تایپ کنیم و بعد اینتر بزنیم تا لیستی از فایلهای درون آنها نمایش داده شود تا فایل

مورد نظر را پیدا کنیم.

یا برای حذف این دایرکتوریها به شکل زیر عمل کنیم.

c:deltree progra~1

C: deltree Windows

۲ – نصب نیمه تمیز:

دایرکتوریهای windows و Program files وجود دارند اما فقط اشکالاتی دارند. در این حالت نیز ویندوز را از محیط داس نصب می‌کنیم. با اینکار سیستم عامل ویندوز مجدداً روی دایرکتوریها و فایلهای قبلی نصب می‌شود و اشکالات آن را برطرف می‌نماید.

۳ – نصب برای اضافه کردن یکسری فایلهای گم شده.

در این حالت تنظیمات غلط ویندوز برطرف نمی‌شود و فقط یکسری اشکالات سیستم برطرف می‌شود.

مراحل نصب تمیز:

۱ – بوت کردن سیستم با دیسکت بوت (فلاپی یا CD)

۲- format کردن درایو مربوط به نصب ویندوز مثلاً درایو c: که با اجرا فرمان a:format c:

انجام می‌شود. ویندوز

۳– اگر خواستیم با دستور sys : سیستم را به هارد منتقلا می‌کنیم.
:Sys A: C

۴ – وارد درایو مربوط به CD می‌شویم: مثلا ً درایو CD درایو G: است: دستور این شکل است: c:>g: با زدن اعلان داس به شکل مقابل است.
<:g

۵ – وارد دایرکتوری windows می‌شویم : g:>cd windows که نتیجه اینچنین است. <g:windows

۶ – با دستور زیر سریال نامبر را پیدا می‌کنیم:

g:>dir *.txt که نتیجه آن نشان دادن تمامی فایل ها با پسوند txt می باشد که نوشتاری هستند.

۷ – Type serial.txtرا تایپ می‌کنیم و اینتر می‌زنیم g:>serial.txt که نتیجه آن نشان دادن اعداد مربوط به سریال نامبر می‌باشد

۸ – یادداشت سریال نامبر بر روی کاغذ.

۹ – نوشتن دستور setup که موجب نصب ویندوز می‌شود

۱۰ – مراحل بعدی بصورت گرافیکی خواهد بود که می‌توانیم با خواندن مطالب روند نصب

را دنبال کنیم.

نصب ویندوز میتواند به چند صورت باشد.

الف) نصب typical : که برای افرادی است که اطلاع زیادی از قسمتهای مختلف سیستم عامل ویندوز ندارند و به طور اتوماتیک تمام چیزهایی که ویندوز می‌خواهد را نصب می‌کند.

ب) نصب compact می‌باشد و برای زمانی است که فضای کافی روی دیسک سخت (هارد) وجود ندارد که در این صورت فقط قسمت‌های ضروری ویندوز نصب می‌شود.

ج) نصب custom می‌باشد که برای استفاده کننده‌های پیشرفته به کار می‌رود و با انتخاب این حالت پنجره‌ای باز می‌شود که می‌توانیم آنچه را که دلخواه بود نصب کنیم.

د) نصب در کامپیوترهای کیفی که مخصوص کامپیوترهای کیفی می‌باشد.

نصب در حالت custom :

وقتی که ویندوز را درحالت Custom نصب می‌کنیم یک پنجره جهت انتخاب گزینه‌هایی که مورد نیاز ما است ظاهر می‌شود که می‌توانیم گزینه‌ها را با زدن تیک انتخاب کنیم و یا با کلیک کردن روی گزینه‌های خاکستری درون آنها را مشاهده کنیم که شامل گزینه‌های دیگری است.

بعد از نصب ویندوز در صورتیکه اشکالاتی درنصب سخت افزار مثل کارت گرافیک , کارت صوتی و مودم داشتیم باید آن را رفع کنیم .

جهت نصب کارت گرافیکی مراحل زیر را دنبال می‌کنیم.

۱ ـ روی Desk Top (محیط صفحه نمایش) در جایی خالی دکمه سمت راست ماوس را می‌زنیم (Right click)

۲ ـ از منوهای ظاهر شده روی property (آخرین آیتم) کلیک می‌کنیم

۳ ـ در پنجره جاری setting را انتخاب می‌کنیم

۴ ـ advance را در پنجره جدید کلیک می‌کنیم

۵ ـ از منوهای جدید adaptor را انتخاب می‌کنیم

۶ ـ دکمه change را می‌زنیم

۷ ـ در پنجره جدید next را می‌زنیم

و مراحل را با توجه به روند خواسته شده در پنجره ها دنبال می‌کنیم.

در جایی که از ما نام کارت گرافیکی را می‌خواهد یا باید یک لیست در خود ویندوز باشد که نام آن را داشته باشد یا اینکه آدرس سی‌دی

کارت گرافیکی را به آن بدهیم. احتمالاً سی‌دی ویندوز نیز لازم می‌شود.

رنگها در مورد کارت گرافیک:

bit 16 یعنی ۲۱۶ رنگ (حدود ۶۵ هزار رنگ دارد)

bit 24 یعنی ۲۲۴ رنگ (حدود ۱۶ میلیون رنگ دارد)

bit 32 یعنی ۲۳۲ رنگ (بالاتر از ۱۶ میلیون رنگ دارد)

وضوح (رزولوشن resolution) در مورد صفحه نمایش وابسته با کارت گرافیکی می‌باشد و

با دو عدد نمایش داده می‌شود :

مثلاً ۴۸۰ × ۶۴۰ یعنی تعداد نقاط نورانی در امتداد افقی صفحه نمایش مونیتور ۶۴۰ عدد و تعداد نقاط نورانی در امتداد عمودی صفحه نمایش مونیتور ۴۸۰ عدد می‌باشد. بالتبع تصاویر در این محدوده رزولوشن کمی دارند یعنی وضوح کمی دارند رزولوشن مذکور استاندارد سیستم عامل داس می‌باشد.

نصب مودم: در صورتیکه Plug & Play نباشد و ویندوز آنرا پیدا نکرده باشد

برای نصب مودم مراحل زیر را انجام می‌دهیم:

] ۱ – منوی start که عموماً در پایین صفحه سمت چپ است را کلیک می‌کنیم

۲ ـ روی منوی setings می‌رویم

۳ ـ از ساب منوهای نمایش داده شده control panel را انتخاب می‌کنیم

۴ ـ در پنجره نمایش داده شده control panel آیکون مربوط به add new hardwar را انتخاب می‌کنیم.

۵ ـ سیستم به دنبال یک قطعه سخت افزاری که تعریف نشده می‌گردد در صورتی که مراحل را ادامه دادید کامپیوتر یک لیست را معرفی می‌کند که می‌توانید مودم را انتخاب کرده ادامه دهید یا اینکه خودتان

آدرس را بدهید و در هر حال به سی‌دی یا دیسکت مربوط به مودم نیاز هست.[

] نصب یکسری قسمت های سخت افزاری توسط سی‌دی‌های autorun (اتوماتیک) بسیار آسان است فقط کافی است سی‌دی را گذاشته در قسمت‌های ارائه شده توسط سی‌دی که بصورت خودکار ظاهر می‌شود نصب مثلاً مودم یا کارت صوتی را کلیک کنید تا قطعه مربوطه نصب شود. اگر به سی‌دی ویندوز نیاز باشد سیستم عامل ویندوز اعلام می‌کند که سی‌دی ویندوز را می‌خواهد.

آموزش کامپیوتر

دستور copy: برای کپی کردن فایلها بکار می‌رود.

مثال:

a:>copy ali.txt d:abbas با اجرای این دستور فایل ali.txt از فلاپی به دایرکتوری abbas واقع در درایو d با همان نام کپی می‌شود.

c:>copy d:abbasali.txt e: با اجرای این دستور فایل ali.txt از دایرکتوری abbas واقع در درایو d به ریشه درایو e: کپی می‌شود.

] نکته مهم در این قسمت توجه به مسیرها می‌باشد. که در جملات قبل توسط کلمات "از" و "به" مشخص شده است.[

دستور del:

برای حذف فایلها به کار می‌رود.

مثال:

c:>del *.* تمام فایلهای موجود در ریشه درایو c: را حذف می‌کند.

c:>del d:abbas*.txt تمام فایلها با پسوند txt را که در دایرکتوری abbas واقع در درایو d: می‌باشد را حذف می‌کند.

[نکته قابل توجه در مثال اخیر مسیری (path) است که بعد از دستور del آمده یعنی d:abbas .]

دستور RD: یک دایرکتوری خالی را حذف می‌کند.

مثال:

c:>rd abbas با اجرای این دستور دایرکتوری abbas واقع در درایو c در صورتی که خالی باشد حذف می‌شود واگر خالی نباشد سیستم عامل داس اعلان خطایی در خط بعد از دستور می‌دهد.

دستور xcopy: یک دستور خارجی است و شامل هر دو دستور copy و md می‌باشد.

مثال:

اگر می‌خواهید تمام فایلی به نام ali.txt که در دایرکتوری abbas واقع در درایو c: می‌باشد را در یک دایرکتوری دیگری به نام reza در درایو e: کپی کنید بجای استفاده از دو دستور md برای ایجاد دایرکتوری جدید ali در درایو e: و سپس استفاده از دستور copy جهت انتقال فایل، می‌توانید فقط از دستور xcopy استفاده کنید. به شکل زیر:

c:>xcopy c:abbasali.txt e: eza با اجرای این دستور سیستم عامل از ما سؤال می‌کند که منظور از reza فایل است یا دایرکتوری. یعنی ali.txt را با نام reza در ریشهe: قرار دهد (که در این صورت محتویات فایل ali.txt با نام جدید reza خواهد بود) یا اینکه ali.txt را در دایرکتوری reza با نام خود ali.txt قراردهد. (که در این صورت reza به صورت یک دایرکتوری می‌باشد و در آن ali.txt قرار دارد.) با زدن دکمه‌های f برای تأیید "فایل" و یا d برای تأیید "دایرکتوری" بودن سیستم عامل عمل xcopy را انجام می‌دهد. در مثال مذکور d را باید بزنید تا فایل ali.txt در دایرکتوری reza با نام خودش قرار گیرد.

دستور DELTREE ادغام دستور DEL و RD است.

با اجرای این دستور سیستم عامل از ما تأیید می‌خواهد که با زدن دکمه Y این عمل انجام می‌شود.

دستور Path : جهت بار کردن آدرس فایلها در حافظه Ram می‌باشد تا هنگامی که خواستیم یک فایل اجرایی را اجرا کنیم نیازی به تایپ آدرس آن نباشد و یا وارد دایرکتوری آن نشویم.

مثال:

فرض کنید فایل اجرایی ali.bat در دایرکتوری (فولدر) abbas از درایو c: می‌باشد. اگر دستور path را نداده باشیم مجبوریم برای اجرای فایل ali.bat به صورت زیر عمل کنیم:

d:>c:abbasali.bat

اما با نوشتن path = c:>abbas در ابتدای روشن کردن کامپیوتر فرمان بالا را بصورت زیر می توانیم اجرا کنیم:

d:ali.bat

با توجه به اینکه آدرس (c:abbas) توسط فرمان path به حافظه کامپیوتر داده شده فرمان اجرا می‌شود.

توجه: بهتر است تمامی مسیرهای مورد نیاز که شامل فایل‌های اجرایی مهم هستند، را در فایل اجرایی به نام autoexec.bat قرار دهیم تا با روشن شدن کامپیوتر در حافظه Ram بار شوند.

] فایل های اجرایی با پسوند exe، com و bat می‌باشند که فقط با نوشتن نام آنها و زدن اینتر اجرا می‌شوند. مثلاً فایل اجرایی ali.bat در دایرکتوری abbas در ریشه c: به صورت زیر اجرا می‌شود:

c:>abbasali که با زدن اینتر اجرا می‌شود.[

برای اجرای برنامه‌ها که تحت داس می‌باشند و در دایرکتوری خاص خودشان هستند عموماً نام فایل اجرایی شبیه همان نام دایرکتوری برنامه می‌باشد. مثلاً فایل اجرایی nc.exe در دایرکتوری NC می‌باشد. و برای اجرای این فایل باید نوشت c: c c و بعد اینتر زد تا nc اجرا شود.

آموزش کامپیوتر

اطلاعات هارد ابتدا وارد RAM شده سپس جهت پردازش به CPU می‌رود و بعد از انجام اعمالی بر روی اطلاعات و پردازش آنها مجدداً به RAM فرستاده شده و یا جهت ذخیره به هارد می‌رود و یا جهت نمایش و چاپ به دستگاههای خروجی می‌رود.

ـ بعد از دستور FDISK (قبلاً توضیح داده شده) می توان با تایپ دستور FDISK/STATUS موقعیت درایوها را دید.

ـ مرحله بعد: پس از پارتیشن بندی هارد باید آنرا FORMAT (قالب بندی) کرد.

ـ این مرحله نیاز به دیسک سیستم دارد.

ـ فرمت باعث ایجاد شیارهایی در روی هارد یا فلاپی می‌شود ..

جهت انجام عمل فرمت کردن هارد:

۱ ـ بعد از اینکه سیستم پارتیشن بندی شد، ابتدا سیستم را مجددا خاموش و روشن می‌کنیم (بوت کردن) وسپس از روی فلاپی یا CD فرمان: FORMAT C را تایپ می‌کنیم.

۲ـ کلید ENTER را برای تأیید می‌زنیم.

۳ ـ منتظر می‌مانیم تا درایو C: کاملاً فرمت شود (ضمناً هنگام عمل فرمت شدن پیشرفت فرمت بصورت درصد در آخرین خط فرمان داس نشان داده می‌شود).

توجه: درایو:A یا :B علامت درایو فلاپی‌اند و سایر درایوها (…,:C:,D:,E) نماینده هارد هستند و آخرین درایو موجود مربوط به CDROM خواهد بود.

جهت استفاده از درایوها تمام درایوها را به ترتیب FORMAT می‌کنیم.

پس از اتمام FORMAT جهت انتقال سیستم به دیسک سخت باید فایلSYS.COM درCD یا دیسکت BOOT وجود داشته باشد.

فایل: FILE

یکسری اطلاعات یا داده‌ها (DATA) هست که شامل (متن نوشتاری، تصویر، صوت، فرامین خاص برنامه نویسی و …) می‌باشد که در محیط داس دارای یک نام حد اکثر با ۸ حرف و یک پسو ند حداکثر با سه حرف می‌باشد بعلاوه یک نقطه مثال: AUTOEXEC.BAT یا ALI.TEXT .

در محیط ویندوز نام فایل می‌تواند تا ۲۵۶ حرف باشد. و پسوند۴ حرفی نیز میتواند باشد.

DIRECTORY یا FOLDER

اصطلاح DIRECTORY در محیط داس و FOLDER در محیط ویندوز استفاده می‌شود.

برای دسته بندی فایلها و دسترسی آسان به آنها پوشه‌هایی ایجاد می‌کنیم که نام آنها در محیط داس حداکثر ۸ حرف می‌باشد ومعمولا پسوندی ندارند.

(می توان فایل‌ها را به کتابهای یک کتابخانه و دایرکتوریها را به

قفسه‌های آن تشبیه کرد و یک مثال دیگر اینکه یک کمد اداری که حاوی تعدادی کشو و در هر کشو تعدادی پوشه و در هر پوشه تعدادی سند وجود دارد را در نظر بگیرد که در این صورت هر کشو معادل یک DRIVE و هر پوشه معادل یک DIRECOTY و هر سند معادل یک FILE می‌باشد.)

FOLDER بزرگتر از FILE است و می‌توان در آن تعداد زیادی فایل قرار داد.

ـ ازمشخصات FILE: هر فایل تاریخ ساخت ، ساعت ساخت و سایز خاصی دارد.

ـ شناسایی پسوندها در FILEها:

۱ ـــ پسوند .BAT : یعنی فایل دستوری است و بنام Batch Fileخوانده می‌شود. در این فایل می‌توانیم فرامین را بصورت فایل متنی بنویسیم، فرمانی را اضافه کنیم یا حذف نمائیم.

۲ ـ پسوند .COM یا .EXE : فایل اجرایی است و به زبان ماشین است و نمی‌توانیم به آن فرامینی اضافه کنیم.

۳ ـ پسوند.SYS : یعنی فایلهای سیستم

۴ ـ .WRI یا .TXT یا .DOC : یعنی فایل متنی

۵ ـ .JPG یا PCX یا .BMP یا GIF فایل عکس است

۶ ـ .MID ، MP3 ، .WAV ، RMI فایل صوتی است

۷ ـ MPG، AVI ، DAT که فایل ویدیویی است.

۸ ـ DAT = DAT مخفف DATA است که با DAT شماره ۷ فرق دارد و به معنی فایل اطلاعاتی می‌باشد.

۹ ـ .BIN فایل مدیریت است.

فایلهای با پسوند EXE ، COM، BAT و SYS فایلهای مهم هستند.

نحوه ایجاد دیسک سیستم: اگر به طریقی خاص (بعداً توضیح می‌دهیم) سه فایل: IO.SYS و CAMMAND.COM و MSDOS.SYS را اول یک دیسک قراردهیم آن دیسک را دیسک سیستم یا دیسک BOOT یا BOOTABLE گویند. و این دیسک قادر به بالا آوردن سیستم است.

توجه: کنار این فایلها دردیسک مذکور یکسری فایلهایی را بنام: SYS.COM ، FDISK.EXE و FORMAT.COM جهت استفاده‌های بعدی باید قرار دهیم.

ـ فایلهای .COM ، فایلهای کوچکی‌اند که در قسمت حافظه قرار می‌گیرند.

توجه: در دیسک BOOT به دلخواه میتوان یکسری فایلهای دیگر جهت راه اندازی CDROM و راه اندزای ماوس (MOUSE) قرار داد که البته این فایلها نیز مورد نیاز می‌باشند.

انواع دستورات داده شده به کامپیوتر:

الف) دستورات داخلی: فایلی بنام این دستورات وجود ندارد و وقتی سیستم بالا می‌آید کامپیوتر (سیستم) از قبل خودش این دستورات را می‌داند و در COMMAND.COM قرار دارند.

ـ توجه: ویندوز و داس به COMMAND.COM نیاز دارند و درصورت نبودن آن نه ویندوز و نه داس بالا نمی‌آیند (فایل COMMAND.COM یک فایل مفسر فرمان است)

فرمانهای داخلی آن دسته از فرمانها هستند که با روشن کردن کامپیوتر و راه اندازی سیستم، از روی دیسک به حافظه RAM آورده شده و در آنجا به صورت ماندگار باقی می‌مانند. برای پیدا کردن این فرمانها نیازی به جستجو در دیسک‌ها نخواهد بود. برخی از فرمان‌های

داخلـــــی عبارتنـــــد از: DIR، MD، RD، CD، CLS، VER، DATE، TIME، PROMPT، PATH، SET، VOL، COPY، TYPE، REN و VERIFY.

فرمانهای خارجی أن دسته از فرامین هستند که به صورت فایل بر روی دیسک قرار دارند. هنگام صدور یک فرمان خارجی، سیستم عامل فایل مورد نظر را از روی دیسک به حافظه RAM منتقل نموده، آنرا اجرا می‌نماید، چنانچه فایل مربوط به فرمان خارجی، بر روی دیسک وجود نداشته باشد، پیام زیر از سوی سیستم بر روی صفحه نمایش ظاهر خواهد شد.

BAD COMMAND OR FILE NAME

ب) دستور خارجی: برای اجرا شدن آن باید فایل مربوط به آن را داشته باشیم مثل دستور FORMAT یا FDISK یا دستور SYS

ـ فایل SYS.COM برای اجرای دستورSYS نیاز است این دستور قادر است سیستم را منتقل کند با این دستور میتوان سه فایل ، IO.SYS COMMAND.COM و MSDOS.SYS را منتقل کرد.

دستور SYS دو فایل اصلی IO.SYS و MSDOS.SYS را در سکتور صفر ، قطاع صفر قرار می‌دهد.

روش اجرای دستور SYS:

A: نـــام درایـــوی اســـت کـــه می‌خـــواهیم سیســـتم بـــه آن منتقـــل شود. :C:/>SYS A

گاهی اوقات دستور SYS فایل COMMAND.COM را که مخفی است منتقل نمی‌کند که باید با استفاده از دستور COPY (بعداً توضیح داده می‌شود) آن را منتقل کنیم.

دستور SYS با دستور FORMAT را می‌شود بطور همزمان انجام دهیم:

مثال: :C:/>FORMAT/S A که بعد از انجام دستور سیستم, پیغامی مبنی بر اینکه سیستم منتقل شده است صادر می‌کند (System transferred)

پس از انجام این مراحل کامپیوتر از ما می‌خواهد برای درایو FORMAT شده نام انتخاب کنیم

دستور فرمت جهت قالب بندی دیسک صادر میگرددو….

به پسوند S ، سویچ گفته می‌شود.

ـ Q نیز یک سویچ است.

یکی از فرمانهای سویچ فرمت فرمان /Q است

ـ وقتی هارد یا درایوی که قبلاً FORMAT شده را مجددا بخواهیم فرمت کنیم فرمان FORMAT/Q می‌دهیم تا سریعاً مراحل FORMAT درایو به پایان برسد

FORMAT به شکل اولیه که توضیح دادیم FORMAT با سطح پائین است و LOW-LEVEL FORMAT هم گفته می‌شود.

نتیجه: پس از اولین بار که دیسکی را با دستور FORMAT قالب بندی کردیم می‌توانیم برای FORMAT های آینده درایوها از دستور فورمت با Q استفاده کنیم.

:C:/>FORMAT/Q A

ـ دستور FORMAT به همراه انتقال سیستم:

:C:/>FORMAT/Q/S A

A: نام درایو می‌باشد.

بین / (اسلش) و FORMAT چه فاصله باشد چه نباشد مهم نیست:

ـ در سیستم عامل DOS برای ایجاد یک دیسکت سیستم از طریق هارد مراحل زیر را انجام می‌دهیم

:SYS C: A

که در اینجا COMMAND.COM بصورت خودبخودی منتقل می‌شود و در صورت مخفی بودن میتوان آنرا بصورت معمول کپی کرد.

از ویندوز از طریق MSDOS Prompt از منوی START به محیط DOS می‌رویم یا از همان ابتدای بالا آمدن سیستم به محیط DOS می‌رویم.

نحوه خروج از DOS و ورود به محیط ویندوز با تایپ EXIT است.

ـ دستور DATE یک دستور داخلی است و در COMMAND.COM است و تاریخ را تعیین می‌کند.

دستور TIME برای نشان دادن و یا تغییر زمان بکار می‌رود.

دستور DIR فهرست گیری از مخازن داخل دایرکتوری است (یا درایو یا هر چیزی) و محتویات را نشان می‌دهد.

مثال:

C:>ABBASDIR

VOLUME IN DRIVE D HAS NO LABEL

VOLUME SERIAL NUMBER IS 1153-16FF

DIRECTORY OF C:>ABBAS

ALI

AUTOEXEC BAT ۱۲۰٫۴۶۶
۲۸/۰۴/۰۰ ۲:۵۳A AUTOEXEC.BAT

BOOK TXT ۲۹۱٫۴۰۸
۲۵/۰۸/۰۲ ۷:۰۳P BOOK.TXT

COMMAND COM ۲۸۸٫۴۰۱
۲۸/۰۴/۰۰ ۳:۴۴P COMMAND.COM

DOS

LOTUSB~D PIF ۴۱۴٫۲۷۲ ۰۱/۰۴/۰۰
۹:۴۷A LOTOUSBOLD.PIF

REZA BAT ۱۱۱٫۰۰۲
۰۱/۰۳/۰۰ ۵:۳۰P REZA.BAT

WINDOWS

ZAR76

FILE(S) ۴
۱٫۳۱۶٫۵۳۹ BYTES

DIR(S) ۹۱۷٫۴۷۱٫۲۳۲ BYTES ۴

FREE

D:>ABBAS

در این مثال با نوشتن دستور DIR در مقابل اعلان داس (C:>ABBAS) و زدن کلید (ENTER) نتیجه به صورت زیر دیده می‌شود که در واقع تمام فایل‌ها و دایرکتوریهایی که از نوع غیر پنهان هستند مشاهده می‌شود. (منظور از پنهان و غیر پنهان یک نوع خصوصیت برای فایل‌ها و دایروکتوریها می‌باشد و با دادن خصوصیت پنهان به فایل‌های مهم می‌توان آنها را از دید مخفی کرد و خصوصیات دیگر شامل آرشیو ، خواندنی و سیستمیک می‌باشد. در سیستم عامل داس جهت تغییر خصوصیت یک فایل از دستور ATTRIB استفاده می‌شود. فایلهای پنهان +H هستند فایلهای سیستمیک +S هستند، فایلهای خواندنی +R هستند و فایلهای آرشیو +A هستند. فایلهای AHRS هر چهار خصوصیت را دارند. مثل فایلهای مهم IO.SYS و MSDOS.SYS).

نکته:

این علامت در مقابل بعضی کلمات هنگام نمایش فهرست (DIR) به معنی این است که نام مورد نظر یک دایرکتوری می‌باشد. و اگر فایل باشد در مقابل آن یک پسوند که شامل سه حرف یا کمتر است نمایش داده می‌شود. مثلاً TXT در مقابل نام فایل ALI که نشان دهنده پسوند فایل ALI می‌باشد. ضمناً دایرکتوریها هرگز پسوند ندارند.

دستور DIR سویچ‌هایی نیز دارد از جمله /O و /P و /Eو /Sکه بعد از دستور با فاصله یا بدون فاصله نوشته می‌شود.

اگر از دستور DIR/P استفاده کنیم نتیجه بصورت صفحه به صفحه نمایش داده می‌شود و البته برای نشان دادن هر صفحه باید یک کلید را فشار دهید تا صفحه بعد نمایش داده شود. این سویچ برای دایرکتوریهایی که درون آنها فایل‌ها و دایرکتوریهای زیادی باشد بسیار مفید است.

اگر از دستور DIR/O استفاده کنیم نتیجه بصورت مرتب شده بر اساس حروف الفبا نمایش داده می‌شود. البته دایرکتوریها را در ابتدا و بعد فایلها را مرتب شده بر اساس حروف الفبا نمایش می‌دهد. SET DIRCMD=/O/P

] اگر از سوئیچ /E استفاده کنید بر اساس پسوند فایلها مرتب

می‌شود.

سویچ /S جهت یافتن یک فایل در یک درایو و یا یک دایرکتوری استفاده می‌شود.

مثلاً اگر C:ABBAS ALI.TXT DIR/S/P را تایپ کنیم نتیجه آن نمایش دادن کلیه فایل های ALI.TXT در دایرکتوری ABBAS و تمام دایرکتوریهای موجود در دایرکتور ABBAS می‌باشد. سویچ /A.H.R.S برای یافتن فایلهایی که خصوصیات خواندنی، آرشیو، سیستمیک و پنهان را دارند بکار می‌رود.

:WILDCARDS

شامل دو کاراکتر * و ؟ می‌باشند که جایگزین اسم فایل و پسوند فایل می‌شوند.

استفاده از این دو کاراکتر سبب می‌شود که داس کلمات یا حروف را نادیده بگیرد.

مثال:

C:Â DIR *.* این دستور سبب می‌شود که فهرستی از ریشه درایو C گرفته شده که شامل تمام فایل ها با هر پسوندی می‌باشد.

D:>DIR ????.??? این دستور سبب می‌شود که فهرستی از ریشه درایو D: گرفته شود که شامل تمام فایلهای چهار حرفی وکمتر با هر پسوندسه حرفی یا کمترمی‌باشد.

E:DIR/P/S *.BMP تمام فایلهای تصویری با پسوند BMP در ریشه درایو E را پیدا کرده، صفحه به صفحه نمایش می‌دهد.

?.D:>DIR A??C این دستور تمام فایلهایی که چهار حرفی بوده ، کاراکتر اول آنها A و کاراکتر دو و سوم هر چی و کاراکتر چهارم C و فقط با پسوند یک حرفی هستند را فهرست می‌کند.

در فایل Autoexec.Bat می‌توان دستوری داد که همیشه خروجی دایرکتوری را صفحه بندی شده و براساس ترتیب حروف الفبا فایلها باز شوند. Set dirCMD=/o/p

دستور VER :ورژن سیستم عامل را نشان می‌دهد.

هر نرم افزار یک ورژن یا نسخه دارد که مهم است .

دستور C: یا D: یا E: یا … برای تعویض درایوها بکار می‌رود.

] مثلاً با تایپ C:>D: و زدن اینتر نتیجه به صورت D:> می‌باشد. یعنی از درایو C:> به D:> منتقل شده‌ایم .

دستور DOSKEY : (دستورخارجی)

وقتی که این دستور را در مقابل اعلان داس نوشته و اینتر بزنیم از این به بعد دستورات بعدی که به کامپیوتر می‌دهیم در حافظه کامپیوتر ضبط شده و برای اجرای مجدد کافی است که از دکمه‌های جهت دار یا فلش مانند (AROW KEY) و یا از دکمه‌های فرمان (…,F7,F2) استفاده کنیم. دکمه F7 می‌تواند لیست تمام دستوراتی را که پس از دستور DOSKEY اجرا شده است را نمایش دهد.

دستور DOSKEY را می‌توانیم در فایلی بنام AUTOEXEC.BAT نیز تعریف کنیم که پس از روشن شدن کامپیوتر در محیط داس خودبخود اجرا شود.

دستور MD:برای ایجاد یک دایرکتوری به کار می‌رود.

مثال:C:MD ALI که نتیجه آن ساختن دایرکتوری ALI در ریشه درایوC می‌باشد.

دستور / ? : این فرمان برای کمک گرفتن از سیستم عامل جهت شناسایی دستورات.

مثال:?/c:>dir با اجرای دستور مذکور سیستم عامل داس اطلاعاتی را در مورد فرمان dir به ما می‌دهد.

همچنین c:>help dir نیز این کار را می‌کند که یک دستور خارجی است .

برای خارج شدن از محیط داس به ویندوز مراحل زیر را انجام می‌دهیم.

۱ ـ نوشتن cd/ و زدن اینتر

۲ ـ نوشتن win و زدن اینتر و یا نوشتن exit و زدن اینتر

منبع:پویا پردازان نوین

بایوس سیستم

Bios یکسری اطلاعاتی است که در حافظه ROM قرار دارد و برای دسترسی به اطلاعات بایویاس سیستم وقتی روشن می‌شود با توجه به اطلاعات بایوس که توسط شرکت مربوط در آن قرارداده شده است و یکسری اطلاعات ثابت دارد که آنها پاک نمی‌شود و یکسری متغیر دارد که تا حد تعریف شده قابل تغییر است بالا می‌آید. درلحظه بوت شدن سیستم معمولا ازکلید DEL برای دسترسی به اطلاعات بایوس استفاده می‌کنیم.

چند وظیفه مهم ROM :

۱ ـ چک کردن سیستم هنگام روشن شدن

۲ ـ فراخواندن سیستم عامل از روی دیسک

۳ ـ حفظ تنظیمات سیستم

۱ـ S.C.S : قسمت اول اطلاعات است که در آن تاریخ سیستم وجود دارد و در همین جا می‌شود تاریخ و وقت را تنظیم کرد و درایوها را تعریف کرد

ـ در اینجا هارد PRIMERY یا SECONDARY و Slave یا Master بودن مشخص است و اطلاعات مربوط به هارد نوشته شده است.

ـ اگر مشخصات هارد را روی NONE بگذاریم سیستم بالا نمی‌آید و در صورت بودن دو تا هارد می‌شود هارد دوم را NONE کرد تا سیستم آنرا نشناسد. در قسمت فلاپی داریو (DRIVE) که باید برای آن تعریف کرد و اگر NONE انتخاب شود آنگاه سیستم درایو فلاپی را نمی‌شناسد.

HALT ON EROR مشخص می‌کنیم که سیستم erorr را اعلام کند یا خیر یا کدام نوع ERORR را اعلام کند.

درقسمتی از همین صفحه میتوانیم حافظه‌های سیستم را ببینیم که در اینجا برای ما MEMORY TOTAL مهم است

در پائین نیز راهنمای کاربرد کلیدها نمایش داده است.

۲ـ B.F.SETUP اختصاصات بایوس: که اعمالی دارد

A) VIRUS WARNING که در موقع نصب ویندوز باید DISABLE باشد و پس از آن جهت شناسایی ویروس باید ENABLE باشد که هیچ ویروسی نتواند روی BOOT SECTOR هارد بنشیند.

B) QUICK POWER : چک کردن سیستم ـ اگر EN… باشد یعنی سیستم سریع و اگر DISA. باشد یعنی سیستم آهسته چک شود (سیستم هنگام بالا آمدن سریع جهت عیب یابی چک شود تا زمان کمتری را صرف کند)

BOOT UP: BOOT شدن سیستم با کدام درایو صورت گیرد (C، فلاپی ، یا CDROM)

D) NUMLOCK : تعیین می‌کند که در موقع بوت شدن سیستم , کلید NUM LOCK روشن یا خاموش باشد

E) SPEED: سیستم با چه سرعتی موقع بالا آمدن BOOT شود.

F) TYMPATIC RATE : سرعت TYPE را تعیین می‌کند ـ اگر ENA. باشد تایپ سریع خواهد بودو اگر DISA. باشد تایپ کند و آهسته خواهد بود.

که بهتر است TYPE RATE معمولاً Enable. باشد و سرعت TYPE هم ۳۰ باشد و TYM.Delay روی ۲۵۰ باشد

G) SECUR. OPTION : ایمنی سیستم را تعیین می‌کند:

SETUP: برای ورود به SETUP در صورت تعیین کردن PASSWORD آنرا

می‌خواهد

SYSTEM: برای ورود به سیستم در صورت بودن PASSWORD آنرا می‌خواهد.

۳ _F CHIPSET…..: اطلاعات مربوط به حافظه RAM است

۴ _ SETUP ..M – POWER: اطلاعات مربوط به خاموش و روشن کردن سیستم را دارد.

۵ _ DEF BOYAS . LOAD…..: اگر تنظمیات غلط داشته باشیم با اجرای أن تنظیمات صحیح کارخانه را LOAD می‌کند.

۶_ SETUP – LOAD

۷ _ PASSWORD …S: انتخاب PASSWORD ، دو تا PASSWORD داریم:

SUPERVISER.PASS (A. : به SETUP و اطلاعات سیستم دسترسی پیدا می‌کند

USER. PASS (B.: فقط به اطلاعات سیستم دسترسی پیدا می‌کند و نمی‌تواندااطلاعات Bios. را تغییر دهد.

۸ _ AUTO HDD IDE : اگر نتوانیم مشخصات هارد را تعیین کنیم با این راه مشخصات هارد را تعیین می‌کنیم.

۹_ FORMAT – LOW HDD: هارد را فرمت می‌کند

۱۰_ EXIT & SAVE: ضبط تغییرات صورت گرفته و خروج

نحوه ایجاد PASSWORD:

کلیک بر ENTER – USER PASSWORD – وارد کردن PASSWORD (معمولاً ۸ – ۶ رقم باشد) – CONFIRM PASSWORD – مجدداً همان PASSWORD را وارد می‌کنیم – SAVE – ENTER

جهت حذف کردن PASWORD سیستم:

روی USER PASSWORD دوبار ENTER می‌کنیم که حذف می‌شود.

FORMAT و PARTITION بندی هارد:

الف) PARTITION بندی هارد: (بر اساس ظرفیت هارد باید صورت گیرد

و توجه به درصدهایی که به درایوها میدهیم مهم است)

ایجاد درایو اصلی بنام درایو C که به آن PRIMARY DOS PARTITION نیز می‌گویند.

اولین دستور دادن دستور FDISK است (باید فایل FDISK.EXE روی دیسکت یا CD داشته باشیم)

این دستور یک فرم دیگر دارد به نام FDISK/STATUS که وضعیت هارد را به ما نشان می‌دهد.

ـ دستور FDISK فقط برای هارد (دیسک سخت) کاربرد دارد و برای فلاپی کاربردی نیست.

ـ با دستور FDISK هارد را به صورت پارتیشن‌های مجزایی تعیین میکنیم دوایر متحدالمرکز روی هارد میکشد (این پارتیشن ها بصورت فیزیکی مغناطیسی است)

* در سیستمی که اطلاعات دارد می توان در صورت موجود بودن فضای کافی با ریختن اطلاعات موجود در درایو C سایر درایوها را تغییر داد و کوچک و یا بزرگ کرد و یا در هم ادغام نمود ولی درایو C را نمی‌شود دستکاری کرد. سایر درایوها بغیر از درایو C بنام Secondary dos Partion معروفند.

دستور FDISK چهار بخش دارد.

۱ـ ایجاد پارتیشن

۲ـ فعال کردن پارتیشن بوت

۳ـ حذف پارتیشن

۴ ـ مشاهده اطلاعات موجود

قسمت ۳ خود سه قسمت دارد

۱ـ حذف پارتیشن اولیه (PRIMERY)

۲ـ حذف پارتیشن ثانویه (SECONDRY)

۳ـ حذف پارتیشن های Logical

برای حذف کردن به ترتیب از پارتیشن‌های لوژیکال شروع کرده و سپس سکندری و سپس به اصلی می‌رسد و برای ایجاد کردن درایو، ابتدا درایو اصلی و سپس پارتیشن ثانویه و سپس درایوهای لوجیکال (…,D,E,F) را در پاتیشن ثانویه ایجاد می‌کنیم.

مثال: حجم کل هارد برابر ۱۰۰% است واگر به دلخواه حجم درایو اولیه (درایوC) را۲۰% حجم هارد تعیین کنیم. درنتیجه ۸۰% باقی مانده مختص پارتیشن‌های ثانویه میشود. SEC.PAR . (پارتیشن ثانویه)

اما وقتی می‌خواهیم SEC.PAR را تقسیم کنیم برای تقسیم کردن آن ما این حجم را ۱۰۰% در نظر می‌گیریم یعنی لوژیکال پارتیشن شماره ۱ (درایوD) مثلاً ۵۰% از ظرفیت SEC.PAR را به خود اختصاص می‌دهد و به ترتیب لوژیکال پارتیشن شماره ۲ (درایو E) مثلاً ۱۰% و 10% F و G 20% .

یعنی ۵۰% ظرفیت SEC.PAR مختص درایو D است و این به معنای آن نیست که ۵۰% ظرفیت هارد مربوط به درایو D است:

اگر بخواهیم سیستم را بصورت کامل PARTITION بندی کنیم تمام اطلاعات هارد حذف می شود:

مراحل پارتیشن بندی توسط فرمان FDISK به صورت زیر می‌باشد.

۱ـ سیستم را با دیسک سیستم یا سی‌دی بوت کننده که حاوی فایلهایی از جمله FDISK باشد بالا می‌آوریم.

۲ـ فرمان FDISK را تایپ کرده دکمه ENTER را می‌زنیم

۳ـ در صورتی که متنی آمد باز دکمه ENTER را می‌زنیم تا تأیید شود

۴ـ در این قسمت چهار گزینه با شماره های ۱و ۲ و ۳ و ۴ ظاهر می‌شود

۵ـ عدد ۱ را وارد می‌کنیم تا پارتیشن اولیه ساخته شود. در صورتی که از ما مقدار حجم را درخواست کرد می‌توانیم به دلخواه عددی با علامت درصد را بدهیم مثلاً ۵۰% .

۶ـ با زدن دکمهESC از محیط کنونی خارج شده و به محیط اول یعنی چهار گزینه وارد می‌شویم.

۷ـ عدد ۲ را برای ساختن پارتیشن ثانویه SECONDRY وارد می‌کنیم.

توجه: درایو با حجم زیر ۲ گیگا بایت که با FDISK تحت داس پارتیشن بندی شده باشد سیستم فایلی آن FAT16 می‌باشد. درایوی که با FDISK تحت ویندوز پارتیشن بندی شده باشد و ما آنرا تأیید کرده باشیم وحجم آن بیشتر از ۲ گیگا باشد سیستم فایلی آن FAT32 می‌باشد که در این صورت سیستم عامل داس، هارد ما را نمی‌شناسد.

مزایای FAT32 نسبت به FAT16 1ـ ایجاد پارتیشن با بیشتر از حجم۲ گیگا بایت

توجه: واحد ذخیره اطلاعات در کامپیوتر:

۱ـ Bit: کوچکترین واحد ذخیره اطلاعات است که یا ۰است یا ۱

۲ـ Byte: معادل ۸ بیت است

۳ ـ کیلوبایت: معادل ۱۰۲۴ بایت است

۴ ـ مگابایت: معادل ۱۰۲۴ کیلوبایت است

۵ ـ گیگابایت: معادل ۱۰۲۴ مگابایت است.

ـ کاراکتر اعداد یا حروفی است که ما تایپ می‌کنیم. در کامپیوتر برای هر کاراکتر ترکیبی متشکل ازتعداد ۸ تا ۰ یا ۱ است .

ـ هر کاراکتر که تایپ می‌شود یک بایت جا می‌گیرد.

۲ ـ مزیت دیگر FAT32 برای یک فایل کوچک بیشتراز۴۰۰۰ بایت در هر کلاستر اشغال نمی‌گردد در نتیجه FAT32 فضای مرده را نسبت به FAT16 کمتر می‌کند.

۴ ـ سرعت خوانده شدن اطلاعات در FAT32 سریعتر است و بصورت ۳۲BIT خوانده می‌شود.